

A PEU
DE CARRER

CATALINA
Gayà

ALBERT BERTRAN

►► Un reflex de la catedral, a l'edifici de l'Arquebisbat de Barcelona, ahir.

Reflexos de la ciutat amagada

Aquesta és una ciutat de reflexos, de vides que es veuen i de moltes altres que només es veuen si es busquen en el revers de la ciutat. Al carrer del Bisbe hi ha una finestra en què es reflecteixen diversos pinacles de la catedral, també alguna gàrgola. Només cal aixecar la vista per veure aquesta perspectiva de Barcelona i moure's perquè la pel·lícula canviï. Ahir un senyor vestit d'estàtua rondinava a terra. En el reflex, els núvols es movien.

Les finestres de la biblioteca de l'Arxiu Històric de la Ciutat donen a la plaça de la Catedral, i per aquí es reflecteix el passar dels turistes, dels ciutadans que tenen pressa i de les bicicletes.

Observant la ciutat reflectida, pesco una conversa de dos veïns, d'aquells que caminen a peu de carrer. «Sóc fill de pares amb preferents», diu un. Torno a fixar l'atenció a terra i no puc fer res més que escoltar la conversa. Els van estafar, als seus pares, i, sort, molta sort, que el pare no es va creure totes i cada una de les paraules del director de la sucursal perquè ara «haurien perdut tots els estalvis d'una vida». M'hi acosto, li dic que sóc periodista i que busco la ciutat del revés i que, ho sento, he sentit la seva història.

Em mira amb cara d'espantat i, ja més calmat, explica que això de les preferents no és tot; ni de bon tros. Als seus pares, durant anys (no se'n recorda de quants) els han volgut treure de casa seva. ¿Per què? «Perquè paguen un lloguer dels d'abans. Els han tallat la llum de l'escala. És un desastre», diu, i em demana que no publiqui res més que aquestes paraules per por que finalment els facin fora d'una casa que ha estat «casa seva» des que a Barcelona queien bombes.

Fins a 11 persones
viven en un pis de
65 metres i amb una
manguera com a dutxa

Ahir al matí no va ploure a Barcelona, però a mi em semblava que havia plogut sobre mullat. Busco el que és el mirador de la ciutat voltejada. Està situat al CCCB i és aquí on es veu Barcelona del revés.

Llàstima. La imatge no es veu des del banc que hi ha davant del mirador. Cal estar dret, enmig del Pati de les Dones, aixecar el cap i mirar: es veu el port, els xiprers del cementiri de Montjuïc, l'anar i venir del te-

lefèric, la Ciutat Vella més bigarrada, més plena d'antenes, de vides, les unes sobre les altres, les unes sense entendre les altres.

Vaig llegir una entrevista amb **Josep Lluís Sert**, publicada el 1933, en què l'arquitecte del GATCPAC argumentava que l'única solució per al llavors Districte V era que desaparegués.

Han passat 80 anys i el barri ha canviat. S'ha esponjat el teixit urbà, s'ha obert la rambla del Raval, s'han aixecat museus, edificis de la UB, hi ha el Gato i la Filmoteca, però continua existint la misèria. Tres famílies viuen juntes per poder pagar un lloguer de 700 euros. Des que la crisi va deixar un dels homes sense feina, ha arribat una altra llitera, i ara ja hi ha una altra persona a la casa.

Fa unes quantes setmanes, en aquesta ciutat que no es veu, vaig saber d'un pis en què vivien 11 persones. El pis: 65 metres quadrats i dues habitacions. Ja no hi són i per això es va obrir la porta. Quan es va obrir, els veïns van saber que, durant set anys, aquella gent no havia tingut una dutxa decent; només una manguera.

Ahir mirava el dors de Barcelona al CCCB. Un núvol passava. Alguns divendres, joves filipins assagen aquí, per parelles i talons posats, balls pop. Un dia els vaig preguntar si també celebren els 15 anys com ho fan els llatins. Es van posar a riure. «No», i van seguir ballant. Buscaven el seu propi reflex a l'edifici envidriat, i comptaven els passos: «Un, dos, tres, quatre».≡